

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/715/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915200325
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5915200325.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Bratislava, Kubániho 16, proti odporkyni M. H., nar. XX.X.XXXX, bytom T., o zaplatenie sumy 2.769,60 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 9C/22/2015-44 zo dňa 8. júla 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti a vo výroku o náhrade trov konania.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi sumu 415,52 eur spolu s úrokom z omeškania 8,25% ročne z tejto sumy od 29.5.2014 až do zaplatenia.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 415,52 eur spolu s ročným úrokom z omeškania 8,25% z tejto sumy od 29.5.2014 až do zaplatenia. Vyhádzaľ z toho, že medzi účastníkmi nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o revolvingovej pôžičke/úvere, na ktorej navrhovateľ (východiskovo) zakladal tak samotný nárok, ako i uznanie dlhu odporkyňou. Bolo totiž preukázané, že žiadosť odporkyne o poskytnutie úveru, ktorá svojim charakterom predstavuje návrh zmluvy, obsahuje iné údaje (o RPMN a o odplate za úver), ako zmluva podpísaná jej stranami. To znamená, že navrhovateľ neakceptoval návrh odporkyne, ktoré konanie je nutné považovať za odmietnutie návrhu zmluvy a súčasne za nový návrh zmluvy. Takýto nový návrh už však zo strany odporkyne nebol akceptovaný zákonom predpísaným spôsobom. Ak by aj zo správania odporkyne po tom, čo navrhovateľ neakceptoval jej návrh zmluvy, bolo možné vyvodit', že „protinávrh“, resp. nový návrh ústne alebo konkludentne akceptovala, okresný súd poukázal na nedostatok písomnej formy prijatia návrhu, čo spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Bez ohľadu na uvedené konštatoval, že výška odplaty za poskytnutie úveru bola neprimeranou (nakoľko niekoľkonásobne prekračovala odplatu pri obdobných úveroch poskytovaných bankami) až do tej miery, že odporovala dobrým mravom.

2. Okresný súd postup navrhovateľa, ktorým vyjednal uznanie dlhu, nepovažoval za súladný so spotrebiteľským právom pre rozpor s § 54 ods. 1 Obč. zák. Uznanie dlhu by malo za následok predĺženie premlčacej doby, pričom navrhovateľ ani len netvrdil, že by odporkyňu informoval o danom následku. Zároveň okresný súd zdôraznil formulárový charakter predmetného uznania, ktoré bolo vypracované výlučne navrhovateľom a z jeho iniciatívy. Podľa súdu je zrejmý nekalý postup navrhovateľa aj z toho, že nárok uplatňuje nie na základe zmluvy o revolvingovom úvere, ale z dohody o uznaní dlhu; aj

doklady týkajúce sa samotného základného vzťahu predložil až na opakovanú výzvu súdu. Taktiež z dohody o uznaní nevyplýva, aká bola výška pôvodného dlhu a nesprávnym je aj údaj v bode 2 danej dohody („NH úveru“). Na základe uvedeného okresný súd posúdil nárok navrhovateľa ako nárok z bezdôvodného obohatenia. Navrhovateľovi teda vznikol nárok iba na vrátenie reálne poskytnutých peňažných prostriedkov (1.246,56 eur), pričom na jednu splátku pripadá 41,55 eur; zodpovedajúca 1/30 poskytnutej sumy bez navýšenia o zmluvné úroky a prípadné príplatky.

3. Okresný súd z úradnej povinnosti v zmysle § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. prihliadol na premlčanie (časti) záväzku odporkyne. Za nepremlčané považoval iba 21. až 30. splátku, v dôsledku čoho navrhovateľovi priznal sumu 415,52 eur a vo zvyšku návrh zamietol. Vzhľadom na omeškanie odporkyne túto zaťažuje aj povinnosť platiť úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne z dotknutej (priznanej) sumy od 29.5.2014 do zaplatenia. Tento dátum - začiatok omeškania - označený bezprostredne navrhovateľom „nepredchádzal ani jednému dňu splatnosti jednotlivých splátok“, preto ho okresný súd akceptoval. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že v spore v prevažnej miere úspešnej odporkyni ich náhradu nepriznal, lebo si žiadne trovy neuplatnila a ani zo spisu nevyplývajú.

4. Proti tomuto rozsudku v zamietajúcej časti (a v nadväzujúcom výroku o náhrade trov konania) podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa alternatívne domáha jeho zmeny tak, že návrhu bude celkom vyhovieť alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietal, že okresný súd nijako nezdôvodnil nesúlad uznania záväzku so spotrebiteľským právom, pričom v rozhodnej dobe platná právna úprava nezakazovala, ani nestanovovala obmedzenia pre uznanie dlhu v spotrebiteľských vzťahoch. Navrhovateľ tvrdil, že jeho povinnosť poučovať odporkyňu o účinkoch uznania dlhu nie je daná žiadnym právnym predpisom a samotné predĺženie možnosti súdnej vymáhateľnosti pohľadávky nespôsobuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dohodou o uznaní dlhu teda došlo k zmene splatnosti splátok, k čomu okresný súd mal prihliadnuť. Nadväzne by malo byť nepremlčaných až 29 splátok, a nie iba 10 splátok. V tejto spojitosti navrhovateľ dodal, že neporušil žiadne zákonné ustanovenie, ak k návrhu pripojil iba dohodu o uznaní dlhu.

5. Odvolateľ nesúhlasil ani so záverom okresného súdu o neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere. Táto predstavuje „v základnom meradle“ obchodnoprávny vzťah, z ktorého dôvodu aj posúdenie primeranosti výšky odplaty je nutné vykonať v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Navrhovateľ doplnil, že samotné dojednanie o výške úroku nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere.

6. Odporkyňa zostala v odvolacom konaní nečinná.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu nedotknutým zostal nenapadnutý výrok o uložení povinnosti odporkyni zaplatiť navrhovateľovi 415,52 eur spolu s 8,5% úrokom ročne z danej sumy od 29.5.2014 do zaplatenia) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej časti rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

8. Odvolateľ síce uviedol, že napáda záver okresného súdu o neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, ale žiadnu argumentáciu reagujúcu na dôvody výslovne definované okresným súdom nevymedzil. Okresný súd pritom podrobne zdôvodnil, prečo považuje predmetnú zmluvu za neplatnú - okolnosti uzatvárania zmluvy (posledný odsek na 3. strane a takmer celá 4. strana rozsudku).

9. Bez ohľadu na uvedené zjavné zlyhanie odvolateľa pri formulovaní konkrétnych odvolacích dôvodov jeho argumentácia o posudzovaní výšky odplaty (ako údajného dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere) je značne protirečivá. Navrhovateľ síce nesúhlasí s postupom okresného súdu, ale súčasne zdôrazňuje oprávnenie súdu určiť primeranosť odplaty (výšku úroku) v prípade zmluvy o úvere - okrem iného - i podľa dobrých mravov. Okresný súd, hoci do určitej miery nad rámec zásadného záveru o neplatnosti zmluvy na inom právnom základe, vykonal práve takéto posúdenie.

10. Odvolateľ nesprávnosť záveru okresného súdu ohľadne uznania dlhu, resp. dohody o uznaní dlhu so splátkovým kalendárom z 11.12.2010 odvodzuje len z ním tvrdeného nedostatku odôvodnenia. Táto námietka však neobstojí, lebo okresný súd súvisiace úvahy a závery (riadne) odôvodnil (záver 5. strany a začiatok 6. strany rozsudku). Vo svojej podstate tak ide neprípustné a tendenčné zamieňanie nesúhlasu účastníka s dôvodmi súdneho rozhodnutia s ich (údajným) neuvedením. Napríklad navrhovateľ (zrejme čiastočne i účelovo) prehliada vecne správne konštatovanie okresného súdu o obsahovo-formálnych nedostatkoch dohody o uznaní dlhu; osobitne o nesprávnom údaji o výške poskytnutého úveru.

11. V súvislosti s neakceptovateľnosťou formulárového dojednania uznania dlhu (zdôraznenou už okresným súdom) iniciovaného výlučne navrhovateľom krajský súd nad bezprostredný rámec odvolania poukazuje aj na absolútne nečitateľnú veľkosť písma na druhej strane predmetnej dohody (č.l. 5 z opaku), ktorá má upravovať práve konkrétne zmluvné dojednania medzi účastníkmi týkajúce sa uznania dlhu. Uvedené len dokresľuje nekalosť praktík navrhovateľa. V prípadoch podobných súdnej veci má spotrebiteľ za to, že ide len o podpísanie dohody o splátkach a pritom ani netuší dôsledok toho, čo podpisuje, t.j. napr. dopad na plynutie premlčacej doby. Neposkytnutím podstatných informácií tak spotrebiteľ urobí rozhodnutie, ktoré ho poškodzuje a ktoré by informovaný spotrebiteľ inak neurobil. Je ťažko predstaviť, aby spotrebiteľ dobrovoľne a bez poskytnutia akejkoľvek výhody, resp. „protihodnoty“ zo strany navrhovateľa si chcel zhoršiť svoje postavenie a predĺžiť navrhovateľovi dobu, dokedy môže voči nemu dlh (úspešne) uplatňovať na súde.

12. Odvolateľ ani neuvádza žiadne bližšie zdôvodnenie jeho opačného záveru o nezhoršení postavenia spotrebiteľa v dôsledku uznania dlhu. Je pritom nepochybné, že niekoľkonásobné predĺženie lehoty na súdne vymáhanie pohľadávky zásadným spôsobom zhoršuje postavenie toho subjektu právneho vzťahu, voči ktorému takéto oprávnenie možno uplatniť (v súdnej veci odporkyňa).

13. Len v záujme komplexnosti krajský súd dodáva, že podmienkou uznania dlhu ako zabezpečovacieho inštitútu (základného) záväzku je platnosť tohto záväzku/dôvodu dlhu. Ak je neplatný základný záväzok (v súdnej veci zmluva o revolvingovom úvere), nemôže byť platný a účinný ani uznanie záväzku/dlhu čo do dôvodu (ako podstatnej náležitosti uznania dlhu podľa § 558 Obč. zák.), ktorý by bol daný len vtedy, ak by zmluva bola platná.

14. Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil v preskúmvanej meritórnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny.

15. Viazanosť odvolacieho súdu konkrétnymi dôvodmi odvolania bola významná i pre potvrdenie výroku o náhrade trov prvostupňového konania. Odvolateľ síce výslovne uvádzal, že napáda i tento výrok rozsudku okresného súdu, ale vo vzťahu k nemu neposkytol žiadnu konkrétnejšiu argumentáciu. Nedôvodnosť meritórnych námietok (ako potenciálny základ iného rozhodnutia o náhrade trov) je vysvetlená vyššie.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporkyňa si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods.1 O.s.p.).

17. Toto rozhodnutie bolo vyhlásené pred 1.7.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup a rozhodovanie odvolacieho súdu. V zmysle § 156 ods. 4 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. je odvolací súd viazaný vyhláseným rozsudkom. Predmetná viazanosť sa týka (okrem iného) aj poučenia o opravnom prostriedku, či označovania strán sporu. K písomnému vypracovaniu rozsudku však dochádza za účinnosti „nového“ procesného predpisu - zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia rozhodnutia čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu; napr. číslovanie odsekov odôvodnenia, či podpísanie rozhodnutia všetkými členmi senátu.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.